

Zápis o části státní závěrečné zkoušky

Obhajoba závěrečné práce

Akademický rok: 2020/2021

Jméno a příjmení studenta: Bc. Nela Knotková
Identifikační číslo studenta: 22903362

Typ studijního programu: navazující magisterský
Studijní program: Filologie
Studijní obor: Francouzská filologie - Latina
ID studia: 475049

Název práce: Postavení kataforických slov v latinské větě
Pracoviště práce: Ústav řeckých a latinských studií (21-URLS)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí práce: Mgr. Michal Ctibor, Ph.D.
Oponent(i): doc. Mgr. Lucie Pultrová, Ph.D.

Datum obhajoby: 07.09.2021 **Místo obhajoby:** Praha

Termín: řádný

Průběh obhajoby: 11:10
Předsedkyně komise doc. Pultrová zahajuje obhajobu a představuje přítomné.

11:15
Nela Knotková krátce představuje své téma a strukturu diplomové práce "Postavení kataforických slov v latinské větě". Vycházela v ní ze dvou základních přístupů, Dirka Panhuisse a Olgy Spevak, které aplikuje na analýzu katafory, již se oni systematicky nevěnovali. Sama navrhuje rozdělovat katafory na strukturní a kohezní, i s přihlédnutím k moderním jazykům. Svůj přístup aplikuje na excerpovaný materiál z vybraných dopisů Senekových a filosofických traktátů Ciceronových, který nadále kategorizovala podle různých kritérií. Výsledky potvrzují výchozí předpoklady, které modifikují různé faktory (např. typ kataforika, vztah s postcedentem, typ vedlejší věty, její postavení v souvětí atd.). Důležitým faktorem, který popsal už Dirk Panhuis, je informační salience katafory, nicméně v práci jsou jeho pozorování doplněna a zpřesněna.

11:25
Vedoucí práce dr. Ctibor shrnuje hlavní body svého příspěvku. Chválí dobrou základnu práce v sekundární literatuře, včetně Pinksterovy gramatiky, která vyšla v březnu 2021. Vysvětluje vznik tématu a výchozí hypotézy z přímé zkušenosti z četby originálních textů o katafoře coby „prozatímním rématu“ věty (oproti Panhuisovi tedy nebylo nutné samostatně stanovovat réma). Kriticky se staví k výběru materiálu k excerpaci, zejména vzhledem k variantnosti podob přísudku. Přínos práce spatřuje ve vyzkoušení nové metody, která potvrzuje kritiku Panhuisse, s níž přišla už Olga Spevak; v upozornění na ošemetnost rozlišování anafory a katafory (např. při překládání); v obrácení pozornosti k samotné katafoře (cenné pozorování, že např. u Seneky je kataforou cca každé 50. slovo). Navrhuje hodnotit známku „výborně“.

11:37

Oponentka doc. Pultrová také navrhuje hodnocení „výborně“ a chválí schopnost jasně a pregnantně formulovat pozorování na jazykovém materiálu. Vidí diskrepanci mezi tím, že v práci je kritizován Panhuis, nicméně vlastní interpretační postup je tomu jeho velmi podobný. Postřeh o salientnosti katafory není dostatečně podložen argumenty, v dalších kapitolách naopak jsou statistiky, nevyplývají z nich ale žádné hypotézy. K otázkám formulovaným v psané verzi posudku doplňuje otázku na četnost používání zájmena *ille* v této funkci.

11:45

Studentka odpovídá na otázky v posudcích. *Ille* je statisticky poměrně častým prostředkem k vyjádření katafory (dokládá to statistikou). Souhlasí, že kontextově zapojené prvky bývají častěji tématem, ale nekryje se to vždycky. Na některé otázky nicméně zatím není k dispozici odpověď, např. proč je tak málo kataforik v pozici po slovese.

11:50

Doc. Pultrová dodává otázku po kataforách, která nejsou zároveň tématem (je jich menší podíl). Nad jejím řešením se rozvíjí diskuse.

11:55

Doc. Muchnová se ptá po obvyklosti a jednoznačnosti základních termínů jako katafora x kataforikum, postcedent atd. Studentka vysvětluje vztahy mezi těmito termíny.

11:57

Doc. Pultrová se ptá na struktury typu „to jest“ – tu by nicméně bylo třeba formulovat nad konkrétními příklady (třeba i s jejich překladatelskými řešeními).

11:59

Komise se radí o výsledku, následně studentce oznamuje hodnocení „výborně“.

Klasifikace obhajoby:	výborně (1)	
Předseda komise:	doc. Mgr. Lucie Pultrová, Ph.D.
Členové komise:	doc. PhDr. Dagmar Muchnová, CSc.
	Mgr. Martin Bažil, Ph.D.